

Vua Duy Tân

Tên thật: Nguyễn Thận Lộc

Tháng 13, Hai, 20 Tháng 9 Năm 2010 12:12

Vua Duy Tân sinh ngày 19-9-1900, con trai thứ 5 của vua Thành Thái và bà Nguyễn Thị Đĩnh.

Duy Tân

Vua Duy Tân

Niên hiệu: Duy Tân

Năm sinh, năm mất: 1900-1945

Giai đoạn trị vì: 1907-1916

Tên húy: Nguyễn Phúc Hoàng, Nguyễn Phúc Vĩnh San

Vua Duy Tân sinh ngày 19-9-1900, con trai thứ 5 của vua Thành Thái và bà Nguyễn Thị Đĩnh. Vua Thành Thái rất疼 con, đáng lẽ phải chọn người con trưởng làm vua, nhưng Pháp sợ Vua trưởng thành khó sai khiến nên phải tìm chọn một người càng nhỏ tuổi càng hay.

Hôm Khâm sai Lévecque cầm danh sách các Hoàng tử con Vua Thành Thái vào Hoàng cung chọn vua, trong lúc đi tìm danh thì thấy một «mắt Vĩnh San». Triều đình hỏi họ hàng cha mẹ đi kiếm thì thấy Vĩnh San đang chui dưới gầm giường bắt dế. Vĩnh San bỏ lời ra, mắt mày lem luot, quần áo ướt nhẹp vì mồ hôi. Không kíp đưa vào nhà tắm rửa, bèn thấy vua Vĩnh San ra trình diện quan Pháp.

Mọi trông thấy Vĩnh San, các quan Pháp vội vã ngay vì theo họ đưa bé mắt mày lem luot có vẻ nhút nhát và đần độn, chắc chắn sai khiến sau này. Thế là Pháp chọn Vĩnh San làm Vua, mới 7 tuổi thôi. Triều đình thấy Vua nhỏ bèn xin tăng thêm một tuổi thành tám. Nghĩ tình Vua Thành Thái suốt đời lo lắng nguy hiểm cho mình mà không làm được gì, nên nhường người phò tá còn chút quyền hành đã lớn tuổi niên hiệu cho người nối nghiệp là Duy Tân.

Ngay sau lễ Tôn Vinh một ngày (5-9-1907), vua Duy Tân đã tỏ ra khác hẳn hôm qua, Vua không hề có mắt cườm nhút nhát sợ Tây, ông tiếp quản toàn quyền Đông Dương theo đúng pháp. Một nhà báo Pháp đã thuật lại là «...Một ngày lên ngai vàng đã thay đổi hoàn toàn bộ mặt của cậu bé lên tám».

Tr&#n Cao V&#n

Đ&# ki&# m soát vua, Pháp đã bày ra nh&#ng vi&#c sau:

-L&#p m&#t ph&# chính g&#m sáu ông đ&#i th&#n là Tôn Th&#t H&#n, Nguy&#n H&#u B&#i, Hu&#nh Côn, Mi&#n L&#ch, Lê Trinh và Cao Xuân Đ&#c đ&# cai tr&# n&#&#c Nam đ&#&#i s&# đ&#u khi&#n c&#a Kh&#m s&# Pháp.

-Đ&#a ông Eb&#rhard, m&#t ti&#n sĩ sinh h&#c qua đ&#y cho Vua Duy Tân h&#c khoa h&#c (có sách nói m&#c đích là đ&# theo dõi nh&#ng hành đ&#ng c&#a Vua Duy Tân).

Kho&#ng năm 1912, ông Mah&# lên làm Kh&#m s&# Pháp &# Hu&#. M&#i lên kh&#m s&# ít lâu ông ta đã m&# m&#t chi&#n đ&#ch tìm vàng ráo ri&#t. Mah&# l&#y t&#&#ng vàng đ&#c t&# th&#i Nguy&#n Ph&#c Chu (đ&#u th&# k&# th&# 18) trên tháp Ph&#&#c Duyên chùa Thiên M&#, đào m&# l&#ng Vua T&# Đ&#c đ&# tìm vàng và đào x&#i lung tung trong Đ&#i N&#i đ&# tìm vàng. Vua Duy Tân ph&#n đ&#i quy&#t li&#t nh&#ng hành đ&#ng thô b&#o đó, nh&#ng Mah&# v&#n làm ng&#.

Vua Duy Tân ngày đêm ăn ng&# không yên, ông ra l&#nh đ&#ng c&#a Cung và không ti&#p ai h&#t. To&# Kh&#m S&# Pháp làm áp l&#c v&#i nh&#a Vua thì nh&#a Vua đe do&# là s&# tuy&#t giao v&#i các nh&# đ&#&#ng c&#c &# Hu&# lúc b&#y gi&#. Cu&#i cùng Tây ph&#i tri&#u toàn quy&#n Sarraut &# Hà N&#i vào gi&#i quy&#t. G&#p toàn quy&#n Vua Duy Tân đã v&#ch t&#i c&#a Kh&#m S&# Pháp &# Hu&#. Đ&# xoa đ&#u, toàn quy&#n Sarraut đã khi&#n trách Mah&# v&# hành đ&#ng b&#t nh&#n đó. Vua Duy Tân m&#i h&# l&#nh cho m&# c&#a Ho&#ng Th&#nh.

N&#m Vua Duy Tân 13 tu&#i, ngày l&#c l&#i gi&# ra xem nh&#ng hi&#p &#&#c mà hai n&#&#c Vi&#t-Ph&#p đã ký v&#i nhau r&#i m&#t hôm gi&#a tri&#u đ&#nh, nh&#a Vua t&# ý mu&#n c&# ông Nguy&#n H&#u B&#i là ng&#&#i gi&#i ti&#ng Ph&#p sang Ph&#p đ&# yêu c&#u duy&#t l&#i hi&#p &#&#c ký năm 1884 (Paten&#tre) vì ông c&#m th&#y vi&#c thi hành c&#a hi&#p &#&#c &#y không đ&#ng v&#i nh&#ng đ&#i u ki&#n mà hai bên đã ký k&#t v&#i nhau, nh&#ng c&# tri&#u đ&#nh không ai d&#m nh&#n chuy&#n đ&#i đó.

N&#m 15 tu&#i, Vua Duy Tân đã tri&#u t&#p c&# sáu ông đ&#i th&#n trong Ph&# Chính, b&#t bu&#c các v&# ph&#i ký vào biên b&#n đ&# đích thân Vua s&# c&#m qua tr&#nh v&#i to&# Kh&#m S&# nh&#ng các ông đ&#i th&#n s&# Tây gi&#n s&# ki&#m chuy&#n nên t&# ch&#i không ký và ph&#i xin y&#t ki&#n bà Thái H&#u đ&# nh&# bà can gián nh&#a Vua. T&# đó không nh&#ng nh&#a Vua có ác c&#m v&#i th&#c dân Ph&#p mà còn ác c&#m v&#i Tri&#u đ&#nh.

&# Nguy&#n H&#u B&#i

Bi&#t đ&#&#c vua Duy Tân là ng&#&#i yêu n&#&#c ch&#ng Ph&#p nên Vi&#t Nam Quang Ph&#c h&#i quy&#t đ&#nh m&#c n&#i. Mùa hè năm 1915 vua ra c&#a T&#ng ngh&# mát, ng&#&#i tài x&# tên Phan H&#u Kh&#nh là ng&#&#i trong h&#i có đ&#a cho Vua m&#t b&#c th&# c&#a 2 l&#nh t&# là Tr&#n Cao V&#n và Thái Phi&#n. Vua đ&#c th&# c&#m đ&#ng l&#m và đòi g&#p 2 ng&#&#i. Th&# là ông Tr&#n Cao V&#n và ông Thái Phi&#n cùng vua Duy Tân m&#u đ&# kh&#i ngh&#i đ&#nh Ph&#p, nh&#ng không ng&# ngày vua xu&#t th&#nh (3-5-1916) đ&# làm cách m&#ng thì có ng&#&#i ph&#n b&#i đ&#i báo Tây, 2 ngày sau vua Duy Tân b&# b&#t,

Vua Duy Tân

Tác Giả: Nguyán Tán Lác

Thứ Hai, 20 Tháng 9 Năm 2010 12:12

Pháp bßt Trißu đình ta phßi xß, Thßng thß bß Hßc Hß Đßc Trung đßc cßy nhißm thßo bßn án.

Ông Trßn Cao Vân tuy bß giam trong ngßc nhßng nhß đßc ngßi đßa đßc mßt mßnh gißy cho ông Hß Đßc Trung xin đßc lßnh hßt tßi và xin tha cho Vua. Ông Hß Đßc Trung làm án đß hßt tßi cho 4 ông Thái Phiên, Trßn Cao Vân, Tôn Thßt Đß và Nguyßn Văn Siêu. Bßn ông đßu bß chém đßu còn vua Duy Tân thì bß đßy đi đßo Réunion cùng vßi vua Thành Thái (1919).

Vua Duy Tân mßc dù bß đßy nhßng vßn thißt tha vßi quße hßng, ông vßn tìm cách trß lßi vßi đßt nßc. Đß nhß thß chißn xßy ra, ông nghĩ đó là cß hßi đß ông có thß thoát ra khßi nßi giam cßm bßng cách xin đi lính cho Tây. Và đúng nhß tiên lißu, sau đó vua Duy Tân đã có đßp sang Pháp gßp Tßng De Gaulle (1945) và đßc ông nßy hßa là sang năm sß đích thân đßa Vua vß Vißt Nam đß trß lên ngßi mßc cho bß Thußc đßa phßn đßi. Vua Duy Tân mßng lßm có tuyên bß vßi nhißu ngßi cußc hßi hßng sßp tßi nßy nhßng rßt tißc chißc phi cß chß ông trên đßng tß Pháp vß đßo đß thßm vua cha và gia đình đã bß rßt, không ai sßng sót (tháng 12 năm 1945). Đây vßn là mßt nghi vßn cho lßch sß.